

Jogszabály módosítások és új jogszabályok az államháztartási kontrollok területén

Németh Edit, osztályvezető
Államháztartási Szabályozási Főosztály
Pénzügyminisztérium

Folyamatban lévő jogszabály alkotási feladatok

- Bkr. módosítás
- Új miniszteri rendelet alkotása a belső ellenőri nyilvántartás vonatkozásában
- Új kormányrendelet alkotása a köztulajdonban álló gazdasági társaságok belső kontrollrendszeréről

2009. évi CXXII. törvény
a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről
Hatályos: 2020. január 1.

Az Országgyűlés a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működésének előmozdítása érdekében a következő törvényt alkotja:

1. § E törvény alkalmazásában

a) köztulajdonban álló gazdasági társaság: az a gazdasági társaság, amelyben a Magyar Állam, helyi önkormányzat, a helyi önkormányzat jogi személyiséggel rendelkező társulása, többcélú kistérségi társulás, fejlesztési tanács, nemzetiségi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat jogi személyiségű társulása, költségvetési szerv vagy közalapítvány külön-külön vagy együttesen számítva többségi befolyással rendelkezik,

b) többségi befolyás: az olyan kapcsolat, amelynek révén a befolyással rendelkező egy jogi személyben a szavazatok több mint ötven százalékával – közvetlenül vagy a jogi személyben szavazati joggal rendelkező más jogi személy (köztes vállalkozás) szavazati jogán keresztül – rendelkezik, azzal, hogy a közvetett módon való rendelkezés meghatározása során a jogi személyben szavazati joggal rendelkező más jogi személyt (köztes vállalkozást) megillető szavazati hányadot meg kell szorozni a befolyással rendelkezőnek a köztes vállalkozásban, illetve vállalkozásokban fennálló szavazati hányadával, ha azonban a köztes vállalkozásban fennálló szavazatainak hányada az ötven százalékot meghaladja, akkor azt egy egészként kell figyelembe venni. A befolyás számításánál nem kell figyelembe venni a huszonöt százalékot el nem érő közvetett befolyást.

Kire vonatkozik?

7/J. § (1) Azon köztulajdonban álló gazdasági társaság – a Magyar Nemzeti Bank, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény, valamint a biztosítási tevékenységről szóló törvény hatálya alá tartozó köztulajdonban álló gazdasági társaság kivételével –, amely **esetében a tárgyévet megelőző két üzleti évben a mérlegforduló napján a következő három mutatóérték közül legalább kettő** a társaság elfogadott (egyszerűsített) éves beszámolója, vagy – amennyiben konszolidált éves beszámolót is készít – a konszolidált éves beszámolója alapján meghaladja az alábbi határértéket:

- a) a mérlegfőösszeg a 600 millió forintot,
- b) az éves nettó árbevétel az 1 200 millió forintot,
- c) az átlagosan foglalkoztatottak száma a 100 főt,

az e §-ban meghatározottak szerint belső kontrollrendszert működtet.

(2) Az a gazdasági társaság, amely az (1) bekezdés szerinti feltételnek nem felel meg, **a felügyelőbizottság javaslata alapján alkalmazhatja** és működtetheti az e § szerinti belső kontrollrendszert.

(3) A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője olyan **belső kontrollrendszer**t alakít ki és működtet, amely a jogszabályi kötelezettségeknek való tudatos megfelelés, a kockázatok kezelése és a tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében azt a célt szolgálja, hogy a köztulajdonban álló gazdasági társaság

a) a működése és gazdálkodása során a tevékenységét gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsa végre,

b) az elszámolási kötelezettségeit teljesítse,

c) megvédje az erőforrásait a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használattól,

d) működésével kapcsolatosan megfelelő, pontos és naprakész információ álljon rendelkezésre,

e) biztosítsa a jogszabályi előírásoknak megfelelő, szabályozott, átlátható és etikus működését,

f) védje a tulajdonos(ok) és az ügyfelek érdekeit,

g) kezelje a köztulajdonban álló gazdasági társaság kockázatait, különös tekintettel az integritás kockázatokra.

(4) A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője gondoskodik a **belső ellenőrzési funkció kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról**. A belső ellenőrzést végző személy vagy szervezeti egység a tevékenységét a **köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetőjének alárendelve végzi**, azzal, hogy **szakmai irányítása és ellenőrzése a felügyelőbizottság** hatáskörébe tartozik. A belső ellenőrzést végző személy vagy szervezeti egység adminisztratív irányítását az (5) bekezdésben foglalt kivételekkel a köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője látja el.

(5) A **felügyelőbizottság** belső ellenőrzést végző személy vagy szervezeti egység szakmai irányítása keretében:

- a) elfogadja a belső ellenőrzés éves ellenőrzési tervét, illetve annak módosítását, valamint megtárgyalja az éves ellenőrzési beszámolóját,
- b) legalább félévente megtárgyalja a belső ellenőrzés által készített jelentéseket, és ellenőrzi a szükséges intézkedések végrehajtását,
- c) szükség esetén külső szakértő felkérésével segíti a belső ellenőrzés munkáját,
- d) javaslatot tehet soron kívüli ellenőrzés vagy tanácsadói jellegű megbízás végrehajtására,
- e) javaslatot tehet a belső ellenőrzési szervezeti egység létszámának változtatására, és
- f) ajánlásokat és javaslatokat dolgoz ki a belső ellenőrzést végző személy vagy szervezeti egység által végzett vizsgálatok megállapításai alapján.

(6) A belső ellenőrzést végző személy, valamint a szervezeti egység vezetője kiválasztásával, munkaviszonyának létesítésével, annak munkáltató részéről történő megszüntetésével, valamint a belső ellenőrzés erőforrásainak – létszám, költségvetés – biztosításával kapcsolatos döntések a **felügyelőbizottság előzetes jóváhagyásával** hozhatóak meg.

(7) A belső ellenőrzést végző személy vagy szervezeti egység számára **oron kívüli ellenőrzésre vagy tanácsadói tevékenységre szóló felkérés csak a felügyelőbizottság előzetes egyetértésével adható.**

(8) Köztulajdonban álló gazdasági társaságnál csak az végezhet belső ellenőrzést, aki szerepel az államháztartásért felelős miniszter által a belső ellenőrzési tevékenység folytatására jogosult személyekről az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. § (5) bekezdése szerinti **adattartalommal vezetett nyilvántartásban.**

(9) A belső ellenőrzést végző személy és a megfelelési tanácsadó a feladata ellátása érdekében minősített adatot, üzleti titkot tartalmazó iratokba és más dokumentumokba is betekinthet, azokról másolatot, kivonatot kérhet, személyes adatokat kezelhet az adatvédelmi, illetve a minősített adat védelmére vonatkozó előírások betartásával.

11. § (1) Felhatalmazást kap a **Kormány arra, hogy rendeletben** állapítsa meg a köztulajdonban álló gazdasági társaságok belső kontrollrendszerére vonatkozó részletszabályokat, valamint a köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenység folytatására jogosult személyekről vezetett nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat.

(2) Felhatalmazást kap **az államháztartásért felelős miniszter, hogy rendeletben** állapítsa meg a belső ellenőrzési tevékenység folytatásának részletes feltételeit, az e tevékenységre jogosító bejelentés rendjét, a bejelentések alapján vezetett nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, továbbá a belső ellenőrzési tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezmények részletes szabályait, továbbá a nyilvántartásba vétel iránti eljárásért, valamint a nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítása vagy törlése iránti eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét, valamint a díj beszedésével, kezelésével, nyilvántartásával, visszatérítésével kapcsolatos részletes szabályokat.

<https://allamhaztartas.kormany.hu/altalanos-informaciok>

Tekintettel arra, hogy a nyilvántartásra vonatkozóan új miniszteri rendelet kerül megalkotásra, amely tartalmazni fogja a bejelentés megtételére vonatkozó szabályokat (pl. végzettségre, szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények stb.), **az új miniszteri rendelet megjelenése előtt nem szükséges a köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők bejelentésének megtétele, azt az új jogszabály hatályba lépését követően kell megtenni.**

Felhívjuk a figyelmüket, hogy az új jogszabályok hatályba lépését megelőzően (tehát 2020. január 1-je előtt) beérkező bejelentések **a jelenleg hatályos szabályok alapján kerülnek elbírálásra**, így ez esetben továbbképzési kötelezettség áll fenn, ugyanakkor a köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők tekintetében várhatóan eltérő szabályok kerülnek meghatározásra továbbképzési kötelezettségre vonatkozóan.